प्रदेश तथा स्थानीय तह तर्फको नेपाल स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाचौ तह, हेल्थ असिष्टेण्ट,सि.अ.हे.व.,औलो सुपरभाइजर, भेक्टर कन्ट्रोल सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाईजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाईजर, परिवार नियोजन सुपरभाईजर, खोप सुपरभाईजर र कोल्डचेन सुपरभाईजर पदहरुको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

पाठ्यक्रमको रुपरेखा:- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसारका चरणमा परीक्षा लिइने छ:-

क. प्रथम चरणः लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्ग: १००

ख. द्वितीय चरणः अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्ग: १५

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अङ्कभार	समय
सेवा सम्वन्धी	900	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice)	५० प्रश्न × २ अङ्ग=१००	४५ मिनेट

द्वितीय चरणः अन्तर्वार्ता (Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	१५	मौखिक

द्रष्टव्य:

१. पाठ्यक्रमका एकाईबाट निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछन् ।

एकाई	٩	२	m	8	ሂ	w	9	5	9	90	99	92	93	98	٩٤	१६	१७
प्रश्न	w	γ	R	२	8	N	२	8	२	8	२	8	r	8	r	r	n
सख्या																	

- २. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुन सक्नेछ ।
- ३. लिखित परीक्षामा गल्ती गरेको प्रश्नोत्तरका लागि २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिने छ। तर उत्तर निदएमा त्यस वापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पिन गरिने छैन ।
- ४. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पिन पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- ५. प्रथम चरणको लिखित परिक्षावाट छनौट भएका उम्मेद्वारलाई मात्र द्वितिय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइने छ।
- ६. पाठ्यऋम लागू हुने मिति २०७८।०८।१६

प्रदेश तथा स्थानीय तह तर्फको नेपाल स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाचौ तह, हेल्थ असिष्टेण्ट,सि.अ.हे.व.,औलो सुपरभाइजर, भेक्टर कन्ट्रोल सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाईजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाईजर, परिवार नियोजन सुपरभाईजर, खोप सुपरभाईजर र कोल्डचेन सुपरभाईजर पदहरुको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

1. Introduction of National Health Policy, Planning, Strategies and implementation status of Public Health Programs in Nepal

- 1.1 Reproductive health:
 - 1.1.1 Definition and component
 - 1.2.2 Family Planning and Safe Motherhood
- 1.2 Control of Diarrhoeal Diseases (CDD), Acute Respiratory Diseases (ARI), Nutrition, National Programme on Immunization & Integrated Management of Childhood Illness (IMCI)
- 1.3 Malaria, Kala-zar, Japanese Encephalitis, Filaria, Dengue
- 1.4 Human Immuno Deficiency Virus (HIV)/Acquired Immuno Deficiency Syndrome (AIDS) and Sexually Transmitted Infection (STI) Control
- 1.5 Tuberculosis and Leprosy Control
- 1.6 Health Education, Information and communication

2. Planning and Management

- 2.1 Community Health Diagnosis & Health Profile
- 2.2 Planning of Health Program
- 2.3 Supervision, Monitoring and Evaluation of Health Program
- 2.4 Integrated Health Management Information System (IHMIS), eLMIS, DHIS-2
- 2.5 Planning and Management of Health Camps
- 2.6 Cold Chain Management
- 2.7 Health Training Management in different settings (community and institutional levels)
- 2.8 Logistic Management System

प्रदेश तथा स्थानीय तह तर्फको नेपाल स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाचौ तह, हेल्थ असिष्टेण्ट,सि.अ.हे.व.,औलो सुपरभाइजर, भेक्टर कन्ट्रोल सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाईजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाईजर, परिवार नियोजन सुपरभाईजर, खोप सुपरभाईजर र कोल्डचेन सुपरभाईजर पदहरुको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

- 2.9 Administrative Management
 - 2.9.1 Office Procedure and management
 - 2.9.2 Human Resource management

3. Organizational Structure and Functions

- 3.1 Integrated Health System of Sudurpashchim Province (Province and Local Level)
 - 3.1.1 Ministry of Social Development (MoSD) Sudurpaschim Province, Health Directorate (HD), Province Health Training Center, Provincial Health Logistic Management Center, Province Public Health Laboratory
 - 3.1.2 Health Office (HO), Different level of provincial and local Hospitals, District Ayurved Health Center
 - 3.1.3 Local level Health Section, Primary Health Care Center (PHCC), Health Post (HP), Basic Health Care unit, Urban Health Clinic, Community Health Unit
 - 3.1.4 Roles and responsibilities of Province and local Levels for the delivery of Health Services.

4. Community Mobilization & Local Governance

- 4.1 Female Community Health volunteers (FCHV) and Mother's Groups
- 4.2 Primary Health Care Outreach Clinic, Expanded Program on Immunization Clinics
- 4.3 Mobilization of Local Health Leaders and Committees
- 4.4 Health Promotion and Health Education
- 4.5 Child marriage and health consequences

प्रदेश तथा स्थानीय तह तर्फको नेपाल स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाचौ तह, हेल्थ असिष्टेण्ट,सि.अ.हे.व.,औलो सुपरभाइजर, भेक्टर कन्ट्रोल सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाईजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाईजर, परिवार नियोजन सुपरभाईजर, खोप सुपरभाईजर र कोल्डचेन सुपरभाईजर पदहरुको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

5. Epidemiology and Disease Control

- 5.1 Definition, terminology and Scope of Epidemiology, Causes of Disease and Infection
- 5.2 Management of Epidemics
- 5.3 Causes, Signs, Symptoms, Management, Prevention and Control of Gastroenteritis, Dysentery, Cholera, Typhoid Fever, Giardiasis, Malaria, Dengue, Filariasis, Encephalitis, Kala-azar, Sickle cell, Parasitic Infestation, Scabies, Chicken Pox, Influenza, Mumps, Rabies, Hepatitis A, Ring Worm, Leprosy, Pulmonary Tuberculosis, Helminthiasis, Pertussis, Measles and Diphtheria, HIV/AIDS, COVID-19, Scrub Typhus, Leptospirosis, etc.
- 5.4 Epidemiological triad
- 5.5 Types and Management of Disasters (Health and Nutrition cluster)
- 6. Non Communicable diseases (General introduction, prevention, control and Management)
 - 6.1 Heart Diseases
 - 6.2 Cancer
 - 6.3 Diabetes and Thyroid disorders
 - 6.4 Kidney Problems
 - 6.5 Mental Problems
 - 6.6 Oral Health Problems

7. Environmental Sanitation

7.1 Water Purification, Waste Management, Food Hygiene, Sanitation of public places, Health Hazards, Air Pollution, Water pollution, Sanitary Latrines, Basic Measures in Controlling Rodents, Medical Importance and Measures of Controlling Common Vectors and Insects Borne Diseases, Entomology, Health Care Waste Management, Climate change and its impact on health

प्रदेश तथा स्थानीय तह तर्फको नेपाल स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाचौ तह, हेल्थ असिष्टेण्ट,सि.अ.हे.व.,औलो सुपरभाइजर, भेक्टर कन्ट्रोल सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाईजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाईजर, परिवार नियोजन सुपरभाईजर, खोप सुपरभाईजर र कोल्डचेन सुपरभाईजर पदहरुको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

8. Child Health Problems and Interventions

- 8.1 Common Neo-natal Problems and Management
- 8.2 Common Childhood illness like CDD, ARI, Malaria, Measles and Malnutrition.
- 8.3 Nutritional Interventions
- 8.4 Vaccine, Cold Chain Management and Immunizations Services
- 8.5 Common growth and development of under 5 years children

9. General Medicine

- 9.1 General History Taking, Simple Physical Examination, Systemic Examination.
- 9.2 Various Methods of Diagnosis, Complication and Management of Diseases in Respiratory, Digestive, Cardiovascular, Urinary, Endocrine, Hematology, Sense Organs and Central Nervous System with its terminology, Etiology and clinical features
- 9.3 Infection Prevention and Control (IPC)
- 9.4 Essential drugs
- 9.5 Introduction to Laboratory Procedures
 - 9.5.1 Sugar and Albumin Test
 - 9.5.2 Hemoglobin Test
 - 9.5.3 Complete Blood Count, Urine R/M/E(Routine & Microscopy Examination)

10. First Aid and Emergency

10.1 Shock, Poisoning, Injuries, Hemorrhage, Dehydration, Thermal and Chemical Burns, Fracture and Dislocation, Frost Bite, Insect Bite, Animal bite, Snake bite and Drowning, Abscess and Cellulites, Electro caution. High Altitude Sickness, Maggots

प्रदेश तथा स्थानीय तह तर्फको नेपाल स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाचौ तह, हेल्थ असिष्टेण्ट,सि.अ.हे.व.,औलो सुपरभाइजर, भेक्टर कन्ट्रोल सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाईजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाईजर, परिवार नियोजन सुपरभाईजर, खोप सुपरभाईजर र कोल्डचेन सुपरभाईजर पदहरुको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

- 10.2 Cardio Pulmonary Resuscitation (BLS/ACLS)
- 10.3 Primary Trauma Care

11. Skin Diseases

11.1 Impetigo, Boils, Tinea, Herpes Zoster, Scabies, Eczema, Skin Allergic Conditions and Acute drug reaction

12. Elementary Surgery

12.1 Hemorrhage, Management of inflammation, Septicemia, Toxemia, Sinus and fistula, Gangrene, Wound, Tetanus, Acute Pain Abdomen, , Hernia, Anal Fissure, Piles, Acute Retention of Urine, Causes of Frequent Urination and Nocturia and its management, Management of Rupture of Urethra, Hematuria, Phimosis, Paraphimosis, Hydrocele, Head Injury, Clinical features and management of Osteomyelitis, Sterilization of Surgical Instruments

13. Eye, Ear, Nose and Throat Diseases

- 13.1 General Examination procedures of Eye, Ear, Nose and Throat
- 13.2 Sign and Symptoms and General Managements of Eye Lid complications, Red Eyes, Trachoma, Corneal ulcer, Night Blindness, Cataract, Pterygium, Iridocyclitis, Glaucoma and foreign body in the eyes
- 13.3 Removal of Wax and Foreign Bodies from ear, Sign and Symptoms and Management of Otitis Media, Otitis Externa and referral conditions of hearing problems
- 13.4 Deviated nasal Septum, Nasal polyps, Epistaxis and Sinusitis
 - 13.5 Clinical Features, Complications and management of Acute Tonsillitis, Pharyngitis and Laryngitis

प्रदेश तथा स्थानीय तह तर्फको नेपाल स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाचौ तह, हेल्थ असिष्टेण्ट,सि.अ.हे.व.,औलो सुपरभाइजर, भेक्टर कन्ट्रोल सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाईजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाईजर, परिवार नियोजन सुपरभाईजर, खोप सुपरभाईजर र कोल्डचेन सुपरभाईजर पदहरुको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

14. Anatomy and physiology

- 14.1Anatomical structure and function of the different organs of the body system
 - 14.1.1 Cell, Tissue and Cavity
 - 14.1.2 Digestive system
 - 14.1.3 Respiratory system
 - 14.1.4 Cardiovascular system
 - 14.1.5 Reproductive system
 - 14.1.6 Endocrine system
 - 14.1.7 Nervous system
 - 14.1.8 Skeletal system
 - 14.1.9 Muscular system
 - 14.1.10 Urinary system
 - 14.1.11 Nervous system

15. Pharmacy and Pharmacology

- 15.1 Pharmacy
 - 15.1.1 Terminology used in pharmacy
 - 15.1.2 Simple pharmaceutical calculation to Indian pharmacopoeia (IP) and British pharmacopeia (BP) and formulatory
 - 15.1.3 Inventory management
 - 15.1.4 Dispensing
 - 15.1.5 Narcotic drugs management
 - 15.1.6 Banded drugs
 - 15.1.7 Rational use of drugs
 - 15.1.8 Dose and its calculation
- 15.2 Pharmacology
 - 15.2.1 Terms used in pharmacology
 - 15.2.2 Meaning and types of antibiotics
 - 15.2.3 Action, use, dose, general side effects and contradiction of the drugs used in different systems

15.2.3.1 Condition

i. Pain

प्रदेश तथा स्थानीय तह तर्फको नेपाल स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाचौ तह, हेल्थ असिष्टेण्ट,सि.अ.हे.व.,औलो सुपरभाइजर, भेक्टर कन्ट्रोल सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाईजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाईजर, परिवार नियोजन सुपरभाईजर, खोप सुपरभाईजर र कोल्डचेन सुपरभाईजर पदहरुको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

- ii. Fever
- iii. Inflammation
- iv. Locally used preparations
- v. Nutritional supplementary drugs
- vi. Vaccines
- vii. Oral rehydration therapy
- viii. Parental solution

16. Obstetrics /Gynecological problem and Interventions

- 16.1 Male and Female reproductive System, mechanism of Menstruation, Conception, Ovulation, Vaginal Discharge, Management of early and late pregnancy Vaginal Bleeding, Post-Menopausal Bleeding, Uterine Prolapse, obstetrics fistula, Pelvic Inflammatory Diseases; causes, Sign, Symptoms and Complication of Ectopic pregnancy, Management of Engorgement of Breast, Mastitis and Breast Abscess
- 16.2 Management of Normal Labor and Early Diagnosis and referral of Complicated Pregnancy, Labor, Puerperium
- 16.3 Hypertensive dis-order in pregnancy
- 16.4 Safe Abortions, Family Planning and counseling, Permanent and Temporary Contraceptives and its use and Contraindications

17. Miscellaneous

- 17.1 Health Sector Sustainable development goal (SDG3)
- 17.2 Gender based violence
- 17.3 Social security scheme and insurance
- 17.4 नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद ऐन, २०५३ र नियमावली २०५६
- 17.5 स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ (परिच्छेद-३)
- 17.6 सुदूरपश्चिम जनस्वास्थ्य ऐन, २०७६